

Boli și Dăunători ai Castraveților și Metode de Combattere a Acestora

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 12.06.2025 *Брой:* 6/2025

Rezumat

A fost realizată o trecere în revistă a principalelor boli și dăunători care provoacă pagube în timpul cultivării castraveților. Sunt indicate principalele reguli, a căror respectare va conduce la protejarea culturilor, reducerea tratamentelor cu produse de protecție a plantelor (PPP), protejarea sănătății producătorilor și consumatorilor și, nu în ultimul rând, protejarea mediului împotriva contaminării cu pesticide.

Castraveții cultivați în sere și în câmp deschis sunt atacați de numeroase boli și dăunători. Majoritatea acestora au o importanță economică majoră pentru plantele cultivate și pentru producția obținută de la acestea. Pot fi observate boli virale, fungice și bacteriene. Acestea atacă rădăcinile, tulpinile, frunzele și uneori fructele. Printre dăunători se numără musculița albă a serelor, afidele, tripsurile și acarienii. Utilizarea frecventă a pesticidelor pentru combaterea dăunătorilor provoacă adaptarea și dezvoltarea rezistenței la acestea, duce la contaminarea mediului și a produselor cu reziduuri peste normele sanitare și igienice admisibile, precum și la condiții de muncă nesănătoase.

Succesul în combaterea bolilor și dăunătorilor la castraveți este obținut atunci când măsurile individuale de protecție a plantelor sunt combinate într-un sistem care include:

- Profilaxie strictă;
- Măsuri organizatorice și agrotehnice;
- Cultivarea de soiuri rezistente;
- Aplicarea de pesticide sistemic în stadiul de răsad;
- Introducerea de bioagenți;
- Utilizarea de mijloace biotehnice;
- Aplicarea de produse de protecție a plantelor (PPP) foarte eficiente împotriva organismelor dăunătoare care sunt selective pentru speciile benefice.

BOLI

Boli cauzate de patogeni din sol.

Putregaiul rădăcinilor

Aceasta este cea mai răspândită și din punct de vedere economic cea mai semnificativă boală cauzată de patogeni din sol la castraveți. Este cauzată de ciuperci din genul ***Fusarium*** și ***Rhizoctonia***, care se dezvoltă la temperaturi mai ridicate. Sub depresia termică, ciupercile din genul ***Pythium*** devin active. Acestea sunt mai răspândite și sunt responsabile pentru reducerea puternică a producțiilor în culturile afectate. Atacă castraveții, pepenii verzi și pepenii galbeni. Perioadele critice pentru aceasta sunt două: stadiul de răsad și stadiul cu 7–8 frunze adevărate. În funcție de agentul cauzal, rădăcinile se brunifică și rădăcinile absorbante sunt absente. La baza tulpinii poate apărea un putregai moale, care ulterior afectează întreaga tulpină. Inițial, planta se ofilește la amiază, iar în timpul nopții își restabilește turgescența. Mai târziu, ofilirea devine permanentă și planta moare. Astfel de plante trebuie smulse, colectate în pungi de polietilenă și distruse în afara plantației.

Gradul de dezvoltare a patogenilor este influențat de factorii de mediu – temperatură, umiditate, cantitatea de infecție, prezența leziunilor mecanice la plante cauzate de dăunători și practicile agrotehnice, deficiența sau excesul de nutrienți. Plantele care sunt încetinite în creștere și dezvoltare sunt mai sensibile la acești patogeni.

Factorii de mediu și complexul agenților cauzatori ai putregaiului rădăcinilor se află într-un echilibru dinamic constant. Influența primilor este dublă. Pe de o parte, ei stimulează dezvoltarea și multiplicarea patogenilor – pe de altă parte, acționează nefavorabil asupra plantelor gazdă. Acestea îi încetinesc dezvoltarea, duc la slăbire și predispoziție la boală. În unele cazuri pot provoca și moartea plantelor.

Combatere

- Dezinfectarea solului și a amestecului de gunoi de grajd și sol;
- Dezinfectarea instalațiilor de cultivare și a echipamentelor;
- Dezinfectarea semințelor;
- Îndepărtarea primelor plante bolnave;
- Irigarea focarelor de infecție cu o soluție de CuSO_4 2% sau azotat de amoniu (3 l/mp);
- Tratarea plantelor sănătoase învecinate sau a întregii culturi cu Trianum G 1 – 10 kg/1000 plante (la temperatura solului $>8^\circ\text{C}$, număr de aplicații – 1); Beltanol 400 ml/ha (1–2 tratamente); Propamocarb (Proplant) 722 SL 300 ml/ha (3 tratamente la intervale de 7–10 zile, primul la stadiul de a 2-a frunză adevărată); Proradix 3 x 12,5 g/ha (primul – stadiul de a 2-a frunză adevărată, restul la intervale de 15–30 de zile).

Boli ale părților aeriene ale plantelor

Boli virale

Mozaicul castraveților

*Mozaicul castraveților este cauzat de **Cucumber mosaic virus**. Vectorii infecției sunt 82 de specii de afide, care transmit virusul de la plante bolnave la cele sănătoase. Printre acestea, afida piersicului are cea mai mare importanță.*

Cucumber mosaic virus infectează peste 1200 de specii de plante din aproximativ 100 de familii și provoacă o infecție sistemică la gazde. Simptomele depind într-o mare măsură de condițiile de mediu și de vârsta plantelor în momentul infecției. Frunzele apicale ale plantelor afectate sunt pătate în mozaic și răsucite. Pe măsură ce cresc, simptomele dispar. Plantele rămân mici din cauza internodiilor scurtați, frunzele devin mai mici și întreaga plantă capătă o înfățișare clorotică. Fructele sunt de asemenea mici și pătate în mozaic. Există o altă manifestare a mozaicului castraveților. Dacă apar schimbări bruște ale condițiilor meteorologice când plantele sunt în perioada de incubație, acestea își pierd turgescența, încep să se ofilească și în final se usucă. Rădăcinile unor astfel de plante sunt necrotice.

Mozaicul castraveților este cauzat de **Cucumber mosaic virus**. Nu este transmis prin semințe și prin seva de la plante bolnave. Nu este transmis prin contact și prin sol și nu se păstrează în resturile vegetale. Vectorii infecției sunt 82 de specii de afide, care transmit virusul de la plante bolnave la cele sănătoase. Printre acestea, afida piersicului are cea mai mare importanță.

Combatere

- Instalarea de plase insectoproof pe orificiile de ventilație;
- Plantarea la date optime pentru a proteja împotriva infecției de la
- Populațiile masive de afide;
- Tratarea răsadurilor cu uleiuri minerale – ultimul tratament înainte de plantare;
- Pulverizarea cu uleiuri minerale după plantare la intervale de două săptămâni până când populația de afide este redusă;
- Combaterea sistematică a vectorilor – afide. PPP înregistrate – vezi la afide.

Mozaicul verde englezesc

În Bulgaria, virusul a fost identificat în 1971. După răspândirea sa masivă în complexele de sere din țară, boala a scăzut și importanța sa economică a scăzut.

Primele simptome apar pe frunzele apicale ale plantelor. Acestea sunt puternic pătate în mozaic prin alternarea zonelor verzi închis și verzi deschis (uneori chiar galben-verzi). În zonele deschise, creșterea frunzelor se oprește, în timp ce în zonele verzi continuă. Ca urmare, suprafața frunzelor devine zbârcită, aspră și pătată. Uneori doar nervurile rămân verzi. Fructele sunt de asemenea pătate și suprafața lor devine aspră din cauza zonelor care cresc neuniform. Plantele bolnave rămân în urmă în creștere. Se observă avortarea florilor. Virusul este inactivat când frunzele îmbătrânesc. Producția este redusă cu 25%, iar uneori mai mult.

Mozaicul verde englezesc este cauzat de **Cucumber mottle mosaic virus**. Este transmis prin semințe într-o proporție de până la 8–10%, ceea ce este suficient pentru infecția inițială; prin seva de la plante bolnave; sub cultivare hidroponică, gradul de infecție poate atinge până la 80%, deoarece rădăcinile plantelor intră în contact. Transmiterea prin afide și alte insecte suctoare nu a fost stabilită.

Combatere

- Îndepărtarea primelor plante bolnave;
- Carantinarea parcelelor cu plante bolnave;
-